

PATVIRTINTA
2023 m. birželio 26 d.
Direktorės įsakymu Nr. V1 – 264

KAUNO SIMONO DAUKANTO PROGIMNAZIJA

PROGRAMŲ INTEGRAVIMO Į UGDYMO TURINĮ APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Programų integravimo į ugdymo turinį tvarka (toliau - Tvarka) nustato mokyklos bendrųjų kompetencijų ir gyvenimo įgūdžių ugdymo, ir kitų švietimo ir mokslo ministro patvirtintų, mokykloje įgyvendinamų ar parengtų programų integravimo į ugdymo turinį principus ir būdus.
2. Tvarkoje vartojamos sąvokos ir terminai:
Bendroji dalyko programa – formalizuota dalyko ugdymo tikslus, turinį, ugdymo metodus ir mokinių pasiekimus numatanti programa.
Privalomasis dalykas – Bendruosiuose ugdymo planuose įrašytas dalykas, kurį mokinys turi mokytis atitinkamoje klasėje.
Integruojamoji programa - bendriesiems gebėjimams ugdyti skirta programa, integruojama į visų ugdymo sričių ar dalykų programas.

II. PROGRAMŲ INTEGRAVIMO Į UGDYMO TURINĮ PRINCIPAI IR BŪDAI

3. Integruojamosios programos (toliau – Programos) integruojamos į mokomuosius dalykus pagal Bendrąsias programas, klasių vadovų veiklą, neformalųjį švietimą, nedidinant mokyklos ugdymo plane nustatytų dalykui skirtų pamokų skaičiaus.
4. Mokyklos mokytojų taryba, metodinė taryba, metodinės grupės, siekdamos mažinti mokymosi krūvius ir priartinti mokymąsi prie gyvenimo aktualijų, priima sprendimus dėl dalykų, kurių ugdymo turinys yra susijęs ar priskiriamas tai pačiai ugdymo sričiai, integravimo. Tokiu būdu vykdoma teminė integracija, gilinant ir plečiant mokinių žinias, gebėjimus bei nuostatas.
5. Integruotoje pamokoje siekiama integruojamųjų dalykų programose numatytų mokinių pasiekimų.
6. Pradinėse klasėse taikoma teminė integracija. Mokytojai gali pasirinkti įvairius ugdymo turinio integravimo būdus kai integruojami visi ar keli Bendrosios programos ugdymo dalykai. Pats mokytojas turi galimybes planuoti dienos laiką ir ugdymo veiklas siekdamas ugdymo programose numatytų pasiekimų.
7. Integruojamos temos nurodomos mokytojų ilgalaikiuose dalykų planuose ir neformaliojo ugdymo programose Integruojamųjų dalykų turinys numatytas ilgalaikiuose dalykų planuose.
8. Dalykų ar jų dalies turinio integracija ir integruotų pamokų temos aptariamoms metodinėse grupėse, integruotos pamokos fiksuojamos mokyklos mėnesiniuose veiklos planuose.
9. Siekiant priartinti mokymąsi prie gyvenimo aktualijų mokykloje integruojama:
 - 9.1. Žmogaus sauga 2, 4 klasėse klasėse integruojama į mokomuosius dalykus. (priedas 5.1.)
 - 9.2. Informatikos integravimas 3,4 klasėse (priedas 5.2.)

- 9.3. Matematinio raštingumo ir analitinio mąstymo programos „Šachas ir Matas“ pradinėse klasėse integravimas į dalykų programas (priedas 5.3.)
- 9.4. Gyvenimo įgūdžiai 1, 3 klasėse integruojama į mokomuosius dalykus (priedas 5.4.)
- 9.5. Sveikatos ir lytiškumo ugdymo bei rengimo šeimai programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2016 m. spalio 25 d. įsakymu Nr. V-941, 2,4,6 klasėse integruojama į matematiką, lietuvių kalbą, pasaulio pažinimą, dorinį ugdymą, gamtos mokslus, biologiją, fizinį ugdymą (priedas Nr. 5.5.);
- 9.6. Etninės kultūros ugdymo programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. balandžio 12 d. įsakymu Nr. V-651, 1-8 klasėse integruojama į mokomuosius dalykus ir klasių vadovų veiklą (priedas 5.6) .

III. PROGRAMŲ TURINIO PLANAVIMAS

10. Dalykų mokytojai planuoja integruojamųjų programų turinį, pasirenka klasės lygiui ir jų dėstomam dalykui tinkamą temą ir ją įrašo į ilgalaikių planų grafą „Integracija“.
11. Klasių vadovai planuoja integruojamųjų programų turinį, konkretizuoja temas, atsižvelgiant į mokinių amžių, patirtį, individualius ar grupės poreikius, ugdomosios veiklos pobūdį ir įsirašo į klasės auklėtojo veiklos planą.

IV. PROGRAMŲ ĮGYVENDINIMAS IR VERTINIMAS

12. Programas vykdo pradinių klasių ir dalykų mokytojai, klasių vadovai, psichologas, socialinis pedagogas, sveikatos priežiūros ir kt. specialistai.
13. Ugdymosi pasiekimai vertinami pagal Programose pateiktus reikalavimus: ką mokinys privalo žinoti, gebėti, kokius įgūdžius ir vertybines nuostatas turi įgyti. Vertinant taikomi formuojamojo vertinimo metodai ir būdai.

V. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

14. Ugdymo turinio, integruojamųjų programų planavimą ir įgyvendinimą koordinuoja mokyklos direktoriaus pavaduotojai ugdymui.

ŽMOGAUS SAUGOS UGDYMO BENDROSIOS PROGRAMOS INTEGRAVIMO Į 1-4 KLASIŲ MOKOMŲJŲ DALYKŲ UGDYMO TURINĮ PLANAS

Žmogaus saugos bendroji programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. liepos 18 d. įsakymu Nr. V-1159 (Žin., 2012, Nr. 89-4668).

Klasė	Ugdomasis dalykas	Žmogaus saugos bendrosios programos pamokų skaičius
2 klasė (9 pam.)	Lietuvių (gimtoji) kalba	3
	Fizinis ugdymas	3
	Pasaulio pažinimas	3
4 klasė (10 pam.)	Lietuvių (gimtoji) kalba	3
	Pasaulio pažinimas	2
	Matematika	1
	Dailė ir technologijos	1
	Fizinis ugdymas	3

Klasė	Ugdomasis dalykas	Pamokos tema	Žmogaus saugos bendrosios programos tema
2 klasė (9 pam.)	Pasaulio pažinimas	Kokie mano šeimos pomėgiai?	Saugi elgsena eismo aplinkoje ir gamtoje.
		Kam reikalinga elektra?	Gaisrų priežastys. Saugi elgsena ekstremaliose situacijose.
		Kodėl susirgus kyla temperatūra?	Rūpinimasis savo saugumu ir sveikata.
	Lietuvių (gimtoji) kalba	Ginčas.	Rūpinimaisi savo ir kitų saugumu.
		Įprotis.	Saugus elgesys buityje.
		Netyčia.	Psichologinis pasirengimas grėsmėms ir pavojams.
	Fizinis ugdymas	Kas vyksta stadione?	Neatsargus elgesys ir nelaimingi atsitikimai buityje ir gamtoje: kokios grėsmės, kaip apsisaugoti, kokios taisyklės.
		Diskusija „Ar visi elgiamės gerai?“	Grėsmė, riziką ar pavojų keliantys atvejai.
		Diskusija „Ar moku padėti sau ir kitiems?“	Rūpinimasis savo sveikata ir saugumu.
4 klasė (10 pam.)	Pasaulio pažinimas	Kas teršia orą?	Tinkamas ir teisingas naudojimasis eismo saugumą didinančiomis priemonėmis.
		Kada teka elektros srovė?	Tinkamas elgesys atsiradus elektros srovės nuotėkiui.
	Lietuvių (gimtoji) kalba	Gramatikos karalystėje.	Tinkamas ir teisingas naudojimasis saugumą didinančiomis

			priemonėmis.
		K. Saja „Žmigai, žmagai ir žmogynai“.	Saugaus elgesio gamtoje taisyklės.
		J. Biliūnas „Kliudžiau“.	Pagarba, globa, rūpinimasis gyvūnais ir atsakingas elgesys su jais.
	Matematika	Matai ir matavimai. Po šiaurės pašvaiste.	Adekvatus elgesys pavojingo gamtinio reiškinių metu.
	Dailė ir technologijos	Technika buityje.	Pavojai, kuriuos gali sukelti elektra ir pirmosios pagalbos suteikimas įvykio vietoje.
	Fizinis ugdymas	Situacijų modeliavimas „Kaip išmokyti pasakyti „ne“ ir atsispirti spaudimui elgtis nesaugiai?“	Kaip išmokyti pasakyti „ne“ ir atsispirti spaudimui elgtis nesaugiai?
		Diskusija „Kaip atpažinti pavojingas situacijas ir jų išvengti bendraujant su gyvūnais?“	Kaip atpažinti pavojingas situacijas ir jų išvengti bendraujant su gyvūnais?
		Pokalbis „Tinkamas elgesys saugantis pagrobėjų ir plėšikų“.	Tinkamas elgesys saugantis pagrobėjų ir plėšikų.

INFORMATIKOS PROGRAMOS INTEGRAVIMO Į MOKYKLOS PRADINIO UGDYMO TURINĮ PLANAS

Planas parengtas vadovaujantis pradinio ugdymo Informatikos programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2022 m. rugpjūčio 24 d. Nr. V-1269.

Klasė	Ugdomasis dalykas	Informatikos programos integravimo pamokų skaičius
3-4 klasė (14 pam.)	Visuomeninis ugdymas	2
	Gamtamokslinis ugdymas	2
	Matematika	5
	Technologinis ugdymas	2
	Lietuvių (gimtoji) kalba	3

Klasė	Ugdomasis dalykas	Pamokos tema	Informatikos programos tema
3-4 klasė (14 pam.)	Gamtamokslinis ugdymas	Randa ir pritaiko skaitmeninį turinį įvairiems dalykams mokytis, tinkamai vartoja sąvokas.	Skaitmeninio turinio kūrimas
	Lietuvių kalba	Pasirenka priemones ir kuria skaitmeninį turinį. Tobulina sukurtą skaitmeninį turinį, siekia išbaigto rezultato.	Skaitmeninio turinio kūrimas
	Matematika	Pasirenka priemones ir kuria skaitmeninį turinį. Tobulina sukurtą skaitmeninį turinį, siekia išbaigto rezultato.	Skaitmeninio turinio kūrimas
	Technologinis ugdymas	Pateikia ir apibūdina algoritmų, programų pavyzdžius iš kasdieninės aplinkos.	Algoritmai ir programavimas
	Technologinis ugdymas	Taiko ir paaiškina pasirinkimo (šakojimo) ir kartojimo komandas.	Algoritmai ir programavimas
	Matematika	Sprendžia uždavinį, sudaro ar pritaiko algoritmą, skaido į mažesnes dalis.	Algoritmai ir programavimas
	Lietuvių kalba	Tikrina, ar algoritmas, programa pateikia numatytus rezultatus.	Algoritmai ir programavimas
	Lietuvių kalba	Pateikia įvairių rūšių duomenų pavyzdžių, susieja su informacija.	Duomenų tyryba ir informacija
Matematika	Pastebi dėsningumus duomenyse, nustato pasikartojimus ir	Duomenų tyryba ir informacija	

		trūkstantis duomenis.	
	Matematika	Sprendžia informacijos šifravimo uždavinius.	Duomenų tyryba ir informacija
	Matematika	Pasirenka atliekamai veiklai tinkamas programas ir programėles.	Technologinių problemų sprendimas
	Visuomeninis ugdymas	Bendrauja ir mokosi pasitelkdamas skaitmenines technologijas, atsakingai dalijasi skaitmeniniu turiniu. Įsivertina gebėjimus virtualiai mokytis, laikytis etikos taisyklių.	Virtualioji komunikacija ir bendradarbiavimas
	Gamtamokslinis ugdymas	Aptaria sveikatą tausojančio darbo skaitmeninėmis technologijomis taisykles ir jų laikosi. Aptaria saugaus darbo virtualioje erdvėje taisykles ir jų laikosi, gerbia asmens privatumą.	Saugus elgesys

MATEMATINIO RAŠTINGUMO IR ANALITINIO MĄSTYMO PROGRAMOS „ŠACHAS IR MATAS“ INTEGRAVIMAS Į DALYKŲ PROGRAMAS

Klasė	Ugdomasis dalykas	Etninės kultūros ugdymo programos pamokų skaičius
1 klasė (13 pam.)	Pasaulio pažinimas	11
	Matematika	6
2 klasė (13 pam.)	Pasaulio pažinimas	11
	Matematika	6
3 klasė (13 pam.)	Pasaulio pažinimas	11
	Matematika	6
4 klasė (13 pam.)	Pasaulio pažinimas	11
	Matematika	6

Klasė	Ugdomasis dalykas	Pamokos tema	Šachmatų mokymo programos tema
1 klasė (13 pam.)	Pasaulio pažinimas	„Kam žmonėms reikia daiktų?“	Susipažinkime su šachmatais
		„Kas yra gyva, o kas – negyva?“	Šachmatų atsiradimo istorija

		„Kokia mano šeima?“	Šachmatų žaidimas
		„Kodėl kartais reikia pasakyti „Ne“	Šachmatų etiketas
		„Kas džiugina žmones?“	Šachmatų lenta: laukeliai
		„Kuo norėčiau tapti užaugęs?“	Šachmatų figūrų pavadinimai
		„Ką reiškia žodis „Lietuva“?“	Šachmatų figūros: bokštas
		„Kokie Lietuvos simboliai?“	Šachmatų figūros: valdovė
		„Kuo skiriasi žodžiai „Vakar“, „Šiandien“, „Rytoj“?“	Šachmatų figūros: karalius
		„Kodėl kai kuriuos gyvūnus vadiname naminiais?“	Šachmatų figūros: žirgas
		„Kada pagaliau aš užaugsiu?“	Šachmatų figūros: rikis ir pėstininkas
	Matematika	Skaičiai iki 10. Mano žaislai	Susipažinkime su šachmatais
		Lygu. Nelygu. Mano daiktai	Šachmatų žaidimas
		Skaičius ir skaitmuo 4. Keturkampis. Klasė	Šachmatų lenta: laukeliai
		Tiesi ir netiesi linija. Žiemos pokštai	Šachmatų lenta: linijos
		Skaičius 10. Mano pomėgiai	Šachmatų figūrų pavadinimai
		Kartojimas. Riešutuko geometrija	Šachmatų figūrų išdėstymas lentoje
2 klasė (13 pam.)	Pasaulio pažinimas	„Kam reikalingi akiniai?“	Susipažinkime su šachmatais
		„Kokie mano šeimos pomėgiai“	Šachmatų atsiradimo istorija

		„Kokie mano šeimos pomėgiai“	Šachmatų žaidimas	
		„Ar reikia išlieti pyktį?“	Šachmatų etiketas	
		„Kaip atrodo vietovės planas?“	Šachmatų lenta: laukeliai	
		„Kaip atrodo vietovės planas?“	Šachmatų figūrų pavadinimai	
		„Kaip atrodo vietovės planas“	Šachmatų figūros: bokštas	
		„Kokias žinai Lietuvos valstybės šventes?“	Šachmatų figūros: valdovė	
		„Kokias žinai Lietuvos valstybės šventes?“	Šachmatų figūros: karalius	
		Lietuvos simboliai	Šachmatų figūros: žirgas	
		„Kodėl reikia žinoti pasaulio šalių kryptis?“	Šachmatų figūros: rakis ir pėstininkas	
		Matematika	Žaidimas „Kelias į mokyklą“	Susipažinkime su šachmatais
			„Sudėtis iki 100. Mano pomėgiai“	Šachmatų žaidimas
„Kvadratas. Kambaryje“	Šachmatų lenta: laukeliai			
„Metras, centimetras. Lentpjūvėje“	Šachmatų lenta: linijos			
„Stačiakampiai. Kvadratas“	Šachmatų figūrų pavadinimai			
„Veiksmų tvarka. Kas pirmas?“	Šachmatų figūrų išdėstymas lentoje			
3 klasė (13 pam.)	Pasaulio pažinimas	„Kaip išradimai keičia pasaulį?“	Susipažinkime su šachmatais	
		„Kokie amatai ir verslai seniausi?“	Šachmatų atsiradimo istorija	
		„Kada svarbiausia žaisti?“	Šachmatų žaidimas	
		„Kodėl žaidžiame nuo senų senovės?“	Šachmatų etiketas	
		„Kodėl kai kurie gyvūnai pramiega žiemą?“	Šachmatų lenta: laukeliai	
		„Kokios mokyklos buvo seniau?“	Šachmatų figūrų pavadinimai	
		„Pristatau projektą „Lietuvos pilys“	Šachmatų figūros: bokštas	
		„Kas buvo didieji Lietuvos valdovai?“	Šachmatų figūros: valdovė	
		„Kas buvo didieji Lietuvos valdovai?“	Šachmatų figūros: karalius	
		„Ką tikėjo senovės lietuviai?“	Šachmatų figūros: žirgas	
		„Žalgirio mūšis“	Šachmatų figūros: rakis ir pėstininkas	
4 klasė (13)	Matematika	Pinigų skaičiavimas. Trečiokų knygynas	Susipažinkime su šachmatais	
		Geometrinės figūros	Šachmatų žaidimas	
		Daugyba „Kodėl susirgo liūtas?“	Šachmatų lenta: laukeliai	
		Plotas „Mano namelis“	Šachmatų lenta: linijos	
		Geometrinės figūros „Pieštukas braižo“	Šachmatų figūrų pavadinimai	

pam.)	Pasaulio pažinimas	Kvadratinis metras „Žaidžiu lauke“	Šachmatų figūrų išdėstymas lentoje
		„Kaip valdoma Lietuvos valstybė?“	Susipažinkime su šachmatais
		„Kodėl malonu, kai mus giria?“	Šachmatų atsiradimo istorija
		„Kuo svarbus Žalgirio mūšis?“	Šachmatų žaidimas
		„Kaip bendradarbiauja pasaulio šalys?“	Šachmatų etiketas
		„Kada Lietuvos vardas dingo iš Europos žemėlapių?“	Šachmatų lenta: laukeliai
		„Kada buvo riterių laikai?“	Šachmatų figūrų pavadinimai
		„Kurioje pasaulio dalyje yra Lietuva?“	Šachmatų figūros: bokštas
		„Kurioje pasaulio dalyje yra Lietuva?“	Šachmatų figūros: valdovė
		„Kas ta savivalda?“	Šachmatų figūros: karalius
		„Šalia kurio žemyno yra didžiausia pasaulio sala?“	Šachmatų figūros: žirgas
		„Ką reiškia būti piliečiu?“	Šachmatų figūros: rikis ir pėstininkas
		Matematika	Skaičiai iki 1000. Aš – ketvirtokas.
	Atimtis iki 1000. Kas pametė pasagą?		Šachmatų žaidimas
	Geometrija. Pastatykime pilį.		Šachmatų lenta: laukeliai
	Geometrija. Arkliukas Domas braižo.		Šachmatų lenta: linijos
	Geometrinės figūros. Pasidaryk pats.		Šachmatų figūrų pavadinimai
	Skaičiai ir skaičiavimai. Tarp dangaus laivų.		Šachmatų figūrų išdėstymas lentoje

GYVENIMO ĮGŪDŽIŲ BENDROSIOS PROGRAMOS INTEGRAVIMO Į MOKYKLOS PRADINIO UGDYMO TURINĮ PLANAS

Planas parengtas vadovaujantis pradinio ugdymo Gyvenimo įgūdžių bendraja programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2022 m. rugpjūčio 24 d. Nr. V-1269.

Klasė	Ugdomasis dalykas	Gyvenimo įgūdžių programos integravimo pamokų skaičius
1 klasė (10 pam.)	Visuomeninis ugdymas	4
	Lietuvių (gimtoji) kalba	1
	Dorinis ugdymas	2
	Matematika	2
	Gamtamokslinis ugdymas	1
	Fizinis ugdymas	2
3 klasė (10 pam.)	Visuomeninis ugdymas	3
	Etika	3
	Lietuvių kalba	1
	Matematika	1
	Gamtamokslinis ugdymas	2

Klasė	Ugdomasis dalykas	Pamokos tema	Gyvenimo įgūdžių bendrosios programos tema
1 klasė (10 pam.)	Visuomeninis ugdymas	Plėtoja emocijas ir jausmus apibūdinančių žodžių žodyną, mokosi valdyti emocijas pritaikydami išmoktą strategiją. Mokosi įvairiose situacijose patiriamas emocijas susieti su fiziniais pojūčiais.	Savęs pažinimas ir asmeniniai tobulėjimo tikslai
	Lietuvių kalba	Mokosi atpažinti nerimo požymius (mintis ir fizinius pojūčius), pritaikyti įtampą mažinančius metodus.	Savęs pažinimas ir asmeniniai tobulėjimo tikslai
	Etika	Išklauso iki galo kalbantįjį, atpažįsta ir paaiškina, kodėl svarbu rodyti gero klausymo įgūdžius, reaguoja, jeigu reikia kam nors emocinės paramos.	Santykiai ir bendradarbiavimas

	Matematika	Dirba, bendradarbiauja grupėje ir atlieka paskirtą vaidmenį. Paaiškina darbo grupėje sėkmės požymius.	Santykiai ir bendradarbiavimas
	Gamtamokslinis ugdymas	Išreiškia palaikymą įvairioms grupėms, apibūdina, kaip domėjimasis, bendravimas su skirtingų kultūrų asmenimis praturtina gyvenimą.	Santykiai ir bendradarbiavimas
	Fizinis ugdymas	Paaiškina, kas yra sąžiningumas, atsakomybės ir pagarba, pateikia pavyzdžių, kokiose situacijose ir kaip galima šias savo savybes pademonstruoti, ir veikia sąžiningai, atsakingai ir pagarbiai. Atpažįsta patikimus ir nepatikimus šaltinius, priimdamas sprendimą naudoja kelių žingsnių sprendimų priėmimo strategiją, argumentuoja, suskirsto sprendimus į tinkamus ir netinkamus	Atsakingi sprendimai ir elgesys
	Visuomeninis ugdymas	Pateikia žalingo elgesio pavyzdžių, paaiškina, kaip pavojų keliantis elgesys sukelia grėsmę sveikatai, gyvybei ir turtui, pademonstruoja, kaip pasipriešinti grėsmę keliančiam elgesiui. Paaiškina, kas yra taršos šaltinis, kaip jį atpažinti ir elgtis jį pamačius, saugiai evakuojasi iš mokyklos. Paaiškina, kam reikalingas Bendrasis pagalbos centras. Pasako skubiosios pagalbos 112 numerį ir kokiais atvejais reikia juo skambinti. Paaiškina, kaip vengti nelaimingų atsitikimų.	Saugus ir sveikas asmuo ir bendruomenė
	Technologinis ugdymas	Paaiškina, kodėl svarbu turėti dienos režimo ir sveikatos saugojimo planą, susikuria savo ir paaiškina, kaip sekasi jo laikytis. Atpažįsta ir pademonstruoja pirmosios pagalbos įgūdžius, esant kvėpavimo sutrikimams, fiksuoja lūžius, pasako pagalbos teikimo algoritmą, bando daryti dirbtinį kvėpavimą. Paaiškina, kas yra pavojingos ir nežinomos medžiagos, kaip su jomis elgtis, pateikia vaistų, psichoaktyviųjų ir kitų pavojingų medžiagų pavyzdžių	Saugus ir sveikas asmuo ir bendruomenė
3 klasė (10 pam.)	Visuomeninis ugdymas	Mokosi atpažinti, įvardyti emocijas sukeliančius dirgiklius ir, plėtodamas emocijų ir jausmų žodyną, sieti emocijas su elgesiu, analizuoja, kaip teigiamos ir neigiamos mintys daro įtaką elgesiui ir kito asmens emocijoms.	Savęs pažinimas ir asmeniniai tobulėjimo tikslai
	Etika	Nagrinėdami įvairias situacijas, kuriose jaučia nemalonias ar susipynusias emocijas ir jausmus, mokosi atpažinti, įvardyti emocijas ir pritaikyti teigiamų minčių įveikiant nemalonus	Savęs pažinimas ir asmeniniai tobulėjimo tikslai

		pojūčius metoda, atpažinti, kada nepavyksta šių emocijų suvaldyti ir reikia kreiptis pagalbos į suaugusįjį.	
	Lietuvių kalba	Iš žodinių ir nežodinių užuominų paaiškina kito žmogaus jauseną ir tinkamai į ją reaguoja, įvardija, pateikia abipusės pagarbos pavyzdžius, pagarbiai elgiasi.	Santykiai ir bendradarbiavimas
	Matematika	Paaiškina, kaip vertybės padeda sutarti grupės nariams, išipareigoja ir prisiima atsakomybę dirbant grupėje, komandoje, kartu su grupe nustato bendrus tikslus.	Santykiai ir bendradarbiavimas
	Visuomeninis ugdymas	Paaiškina, kas yra privatumas ir duomenų apsauga, pasakoja apie skirtingų kultūrų bendravimo ypatumus, argumentuoja, kaip skirtingų kultūrų žmonės praturtina vieni kitų gyvenimą.	Santykiai ir bendradarbiavimas
	Visuomeninis ugdymas	Paaiškina, kas yra teigiamas ir neigiamas bendraamžių spaudimas, ir pademonstruoja, kaip atsispirti, paaiškina ir pateikia pavyzdžių, kaip atskirti problemos įvardijimą nuo kaltinimo. Paaiškina, kaip jaučiasi visi patyčių dalyviai, pademonstruoja veiksmingus atsako į patyčias būdus.	Santykiai ir bendradarbiavimas
	Etika	Paaiškina, kaip atsispirti provokacijai pažeisti taisyklės, kaip reaguoti ir į ką kreiptis, jeigu nežino, kaip pasielgti.	Atsakingi sprendimai ir elgesys
	Gamtamokslinis ugdymas	Atpažįsta kitų nesaugų elgesį ir paaiškina, koks elgesys bus saugus ir padės saugoti save ir kitus, paaiškina, kas yra išvykimo krepšio paruošimas. Saugiai evakuojasi iš uždarytų patalpų, padeda evakuotis draugui. Įvardija saugaus elgesio taisyklės gavus informaciją apie pavojų, papasakoja, kokios skubiosios pagalbos tarnybos teikia pagalbą, ir ją apibūdina. Įvardija asmenines savybes, įgūdžius ir gebėjimus, kurie padės išvengti rizikingų situacijų, paaiškina, kokių pirmųjų veiksmų imtis patyrus smurtą ir kas gali suteikti pagalbą.	Saugus ir sveikas asmuo ir bendruomenė
	Gamtamokslinis ugdymas	Paaiškina kasdienės higienos brandos periodu ypatumus, kas yra sveika gyvensena ir kaip ji padeda siekti išsikeltų tikslų ir saugoti sveikatą. Apibūdina, kas yra sveikatos sutrikimas, paaiškina, kaip atpažinti ir kada reikia kreiptis pagalbos, pademonstruoja pirmosios pagalbos teikimo įgūdžius. Papasakoja apie žalingą alkoholio ir tabako poveikį sveikatai ir gyvybei, įvardija savo vertybes ir nuostatas, kurios padės atsispirti jų vartojimui, argumentuoja	Saugus ir sveikas asmuo ir bendruomenė

SVEIKATOS IR LYTIŠKUMO BEI RENGIMO ŠEIMAI PROGRAMOS INTEGRAVIMO Į MOKYKLOS UGDYMO TURINĮ PLANAS

Planas parengtas vadovaujantis Sveikatos ir lytiškumo ugdymo bei rengimo šeimai programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2016 m. spalio 25 d. įsakymu Nr. V-941

Klasė	Ugdomasis dalykas	Sveikatos ir lytiškumo bei rengimo šeimai ugdymo programos pamokų skaičius
2 klasė (11 pam.)	<i>Pasaulio pažinimas</i>	5
	<i>Lietuvių (gimtoji) kalba</i>	3
	<i>Dorinis ugdymas</i>	1
	<i>Fizinis ugdymas</i>	2
4 klasė (11 pam.)	Lietuvių (gimtoji) kalba	3
	Pasaulio pažinimas	3
	Matematika	1
	Dorinis ugdymas	1
	<i>Dailė ir technologijos</i>	1
	<i>Fizinis ugdymas</i>	2

Klasė	Ugdomasis dalykas	Pamokos tema	Sveikatos ir lytiškumo bei rengimo šeimai ugdymo programos tema
2 klasė (11 pam.)	Pasaulio pažinimas	Kūno sandara. Pojūčiai.	Sveikatos ir sveikos gyvensenos samprata
		Ar tėveliai taip pat buvo maži?	Aš augu ir keičiuosi.
		Ar reikėtų išlieti pyktį?	Pravardžiavimas, „etikečių klįjavimas“. Mano geriausi draugai.
		Kodėl reikia tartis?	Vyro ir moters įvaizdis. Mano įvaizdis.
	Lietuvių (gimtoji) kalba	Kūrinių skaitymas ir analizė.	Mergaičių ir berniukų lygiavertiškumas ir lygiateisiškumas. Lyčių skirtumai. Diskriminacija dėl lyties.
			Psichikos sveikata (savivertė, emocijos ir jausmai, protas ir pozityvus mąstymas)
Dorinis ugdymas	Diskusija „Aš – berniukas, aš –	Aš – mergaitė, aš – berniukas. Kuo mane praturtina bendravimas su berniukais ir	

		mergaitė“.	su mergaitėmis.
	Fizinis ugdymas	Žaidimai žiemą	Veikla ir poilsis
4 klasė (11 pam.)	Pasaulio pažinimas	Mitybos režimas. Tinkamos maisto laikymo sąlygos.	Sveika mityba
		Kokius žinau garsius Lietuvos žmones?	Gyvenimo perspektyva – sėkmės arba nesėkmės laiptai.
	Lietuvių (gimtoji) kalba	Kūrinių skaitymas ir analizė.	Socialinė sveikata (socialinis sąmoningumas, bendravimas, rizikingo elgesio prevencija)
			Rizikinga elgsena.
			Gebėjimas priimti sprendimus kasdieninėse situacijose, pasirinkti pasakyti „ne“, atsispirti neigiamai aplinkos įtakai.
	Matematika	Matai ir matavimai. Važiuojame ir skaičiuojame.	Pagalba draugams, turintiems sunkumų.
	Dorinis ugdymas	Diskusija „Mano gyvenimo būdas“	Mano gyvenimo būdas.
Fizinis ugdymas	Žalingi įpročiai.	Priklausomybės.	
	Netradicinis fizinis aktyvumas	Fizinis aktyvumas	
Dailė ir technologijos	Kūrybinės dirbtuvės	Asmens ir aplinkos švara	

Klasė	Ugdomasis dalykas	Sveikatos ir lytiškumo bei rengimo šeimai programos pamokų skaičius
6 klasė (6 pam.)	Dorinis ugdymas	3
	Gamtos mokslai	2
	Fizinis ugdymas	1
8 klasė (4 pam.)	Biologija	3
	Fizinis ugdymas	1

Klasė	Ugdomasis dalykas	Pamokos tema	Sveikatos ir lytiškumo bei rengimo šeimai programos tema
6 klasė	Dorinis ugdymas	Kokia mano šeima? Šeimos portretas	Kasdieninės pareigos šeimoje, mokykloje.
		Draugystė ir meilė.	Pagarbus bendravimas, jo svarba tarpusavio santykiams. Draugystės svarba

(6 pam.)			žmogaus gyvenime.
		Savivertė, emocijos ir jausmai.	Brendimo laikotarpiu išskylančių sunkumų sprendimo būdai.
	Gamtos mokslai	Tavo kūnas auga ir keičiasi.	Lytinis brendimas. Mergaičių ir berniukų kūno pokyčiai, emocijų kaita paauglystėje.
		Tavo kūnas auga ir keičiasi.	Mergaičių ir berniukų kūno pokyčiai, emocijų kaita paauglystėje.
	Fizinis ugdymas	Veikla ir poilsis.	Aktyvaus poilsio svarba, siekiant pailsėti po intensyvaus protinio darbo.
8 klasė (4 pam.)	Biologija	Lytinis brendimas. Kūno pokyčiai paauglystėje.	Mergaičių ir berniukų kūno pokyčiai, emocijų kaita paauglystėje.
		Valgymo sutrikimai	Sveikatai palankūs ir nepalankūs kūno masės reguliavimo būdai. Kūno įvaizdis. Valgymo sutrikimai, jų priežastys, požymiai ir pasekmės. Reklamos
		Sveika mityba	Mano gyvenimo būdas. Mityba paauglystėje, rekomenduojamas maisto racionas paaugliams
	Fizinis ugdymas	Veikla ir poilsis.	Taisyklingos laikysenos išsaugojimas

ETNINĖS KULTŪROS BENDROSIOS PROGRAMOS INTEGRAVIMAS Į DALYKŲ PROGRAMAS

Planas parengtas vadovaujantis pagrindinio ugdymo Etninės kultūros bendrąją programą, patvirtintą Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. balandžio 12 d. įsakymu Nr. V - 651 2, 4, 6 ir 8 klasės ir Etninės kultūros bendrąją programą, patvirtintą Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2022 m. rugpjūčio 24 d. Nr. V-1269 1, 3, 5, 7 klases.

Klasė	Ugdomasis dalykas	Etninės kultūros ugdymo programos pamokų skaičius
1 klasė (5 pam.)	Pasaulio pažinimas	1
	Dorinis ugdymas	1
	Lietuvių kalba	1
	Muzika	1
	Dailė ir technologijos	1
2 klasė (5 pam.)	Pasaulio pažinimas	1
	Lietuvių kalba	1
	Muzika	1
	Dorinis ugdymas	1
	Dailė ir technologijos	1
3 klasė (5 pam.)	Pasaulio pažinimas	1
	Muzika	1
	Lietuvių kalba	1
	Dailė ir technologijos	1
4 klasė (5 pam.)	Dorinis ugdymas	1
	Lietuvių kalba	1
	Pasaulio pažinimas	1
	Muzika	1
	Dorinis ugdymas	1
	Dailė ir technologijos	1

Klasė	Ugdomasis dalykas	Pamokos tema	Etninės kultūros ugdymo programos tema
1 klasė (5 pam.)	Pasaulio pažinimas	Kokia mano šeima? Giminės medis Laiko matai	Žmogus ir šeima Laikas ir kalendorius
	Dorinis ugdymas	Pokalbis „Jausmai – Dievo dovana žmogui“	Elgesys ir vertybės
	Lietuvių kalba	Smulkioji tautosaka	Iš liaudies kūrybos skrynelės
	Muzika	Lietuvių liaudies dainos, rateliai, žaidimai	Iš liaudies kūrybos skrynelės
	Dailė ir technologijos	Kalendorinės šventės	Gamtos reiškiniai, augalija, gyvūnija ir tikėjimai mitiniame pasaulyje
2 klasė (5 pam.)	Pasaulio pažinimas	Mano artima aplinka	Čia mano gimtinė ir namai
	Lietuvių kalba	Tautosaka	Kas nedirba, tas nevalgo
	Dorinis ugdymas	Diskusija „Aš – berniukas, aš – mergaitė“	Žmogus ir šeima
	Muzika	Piemenėlių dainos	Mes ir piemenėliai
	Dailė ir technologijos	Kalendorinės šventės	Gamtos reiškiniai, augalija, gyvūnija ir tikėjimai mitiniame pasaulyje
3 klasė (5 pam.)	Pasaulio pažinimas	Mano miesto istorija	Bendruomenė, šeima ir tradicijos
	Muzika	Muzikinė kelionė į svečias šalis	Tautų įvairovė
	Lietuvių kalba	Praeities istorijos	Senieji darbai ir amatai
	Dorinis ugdymas	Valstybinės šventės	Gimtinė, tėvynė ir tauta
	Dailė ir technologijos	Molio dirbiniai	Liaudies kūryba
4 klasė (5 pam.)	Lietuvių kalba	Sakmės, legendos, padavimai	Liaudies kūryba
	Pasaulio pažinimas	Vanduo – gyvybės šaltinis	Sveikata ir švara
	Muzika	Etnografinių regionų ypatumai	Etnografiniai regionai
	Dorinis ugdymas	Pamąstymai prie Vėlinių (Advento) žvakelės	Elgesys ir vertybės
	Dailė ir technologijos	Iš močiutės skrynios	Senieji darbai ir amatai

Klasē	Ugdomasis dalykas	Etninēs kultūras ugdymo programos pamokų skaičius
5 klasē (16 pam.)	Lietuvių kalba ir literatūra	3
	Dorinis ugdymas	2
	Istorija	1
	Muzika	3
	Technologijos	2
	Dailė	2
	Geografija	2
	Gamtos mokslai	1
6 klasē (16 pam.)	Lietuvių kalba ir literatūra	7
	Dorinis ugdymas	3
	Muzika	1
	Technologijos	1
	Dailė	1
	Geografija	2
	Gamtos mokslai	1
7 klasē (7 pam.)	Dorinis ugdymas	2
	Lietuvių kalba ir literatūra	1
	Dailė	2
	Technologijos	1
	Muzika	1
8 klasē (8 pam.)	Dorinis ugdymas	2
	Lietuvių kalba ir literatūra	1
	Dailė	3
	Muzika	1
	Technologijos	1

Klasė	Val. sk. per mokslo metus	Dalykas	Tema	Etninės kultūros teminė sritis
5 klasė	16	Lietuvių kalba ir literatūra	V. Sarojanas „Kas žmogui svarbu?“	Šeima, giminė ir tradicijos
			Duona	Paprotinis elgesys ir vertybės
			Sakmės	Liaudies kūryba
		Dorinis ugdymas	Lietuvių šventės	Paprotinis elgesys ir vertybės
			Kitų šalių šventės	Paprotinis elgesys ir vertybės
		Istorija	Ponai ir baudžiauninkai	Paprotinis elgesys ir vertybės
		Muzika	Dainų šventė	Paprotinis elgesys ir vertybės
			Kalėdinės giesmės	Kalendorinės šventės ir papročiai
			Darbo dainos	Liaudies kūryba
		Technologijos	Kiaušinių marginimo būdai	Kalendorinės šventės ir papročiai
			Siuvinėjimo raštai	Tradiciniai darbai ir amatai
		Dailė	Baltų simboliai tautodailėje	Kalendorinės šventės ir papročiai
			Dailės kūriniai pasakoja	Liaudies kūryba
		Geografija	Kaunas etnografinių regionų atžvilgiu	Etnografiniai regionai
			Lietuva pasaulio kontekste	Gyvenamoji aplinka
		Gamtos mokslai	Gamta – žmogaus globėja ir maitintoja	Gamta tradicinėje kultūroje
6 klasė	16	Lietuvių kalba ir literatūra	J. Marcinkevičius „Lopšinė gimtinei ir motinai“	Šeima, giminė ir tradicijos
			Vargo mokykla	Paprotinis elgesys ir vertybės
			Tarmės	Etnografiniai regionai
			Mano gimtasis miestas	Gyvenamoji aplinka
			Gamtos išaukštinimas A. Baranausko „Anykščių šilvelyje“	Gamta tradicinėje kultūroje
			Kalėdiniai eilėraščiai ir jų prasmė	Kalendorinės šventės ir papročiai
			Mįslės ir patarlės	Liaudies kūryba

		Dorinis ugdymas	Lietuvių šeimos šventės	Šeima, giminė ir tradicijos
			Kiti kraštai – kiti papročiai	Paprotinis elgesys ir vertybės
			Kitų šalių šventės	Paprotinis elgesys ir vertybės
		Muzika	Piemenėlių dainos	Liaudies kūryba
		Technologijos	Velykų šventinio stalo papuošimai	Kalendorinės šventės ir papročiai
		Dailė	Senovės baltų dirbiniai ir jų simbolika	Liaudies kūryba
		Geografija	Rumšiškių etnografinio muziejaus unikalumas	Etnografiniai regionai
			Miesto ir kaimo bendrystė bei skirtumai	Gyvenamoji aplinka
Gamtos mokslai	Joninių ir Žolinių tradicijos augalijos svarbos atžvilgiu	Gamta tradicinėje kultūroje		
7 klasė	7	Dorinis ugdymas	Žmogaus gebėjimas kurti	Liaudies kūryba
			Žmogus ir kultūra	Bendruomenė ir tradicijos
		Lietuvių kalba ir literatūra	V. Kudirka „Tautinė giesmė“. Kas deklaruojama Lietuvos himne?	Paprotinis elgesys ir tradicinis etiketas
		Dailė	Namų estetika ir puošyba	Namai etninėje kultūroje
			Taikomoji dailė	Tautinis kostiumas
		Technologijos	Tekstilė liaudies mene	Tradiciniai amatai
Muzika	Sutartinės	Liaudies kūryba		
8 klasė	8	Dorinis ugdymas	Šeimos vertybės	Bendruomenė ir tradicijos
			Šventės ir tradicijos	Bendruomenė ir tradicijos
		Lietuvių kalba ir literatūra	Paprotinis elgesys V. Krėvės kūrinyje „Skerdžius“	Paprotinis elgesys ir tradicinis etiketas
		Dailė	Užgavėnių kaukės	Kalendorinės šventės ir papročiai
			Gimtųjų vietų kultūros ir gamtos paminklų, dailės reiškinių tyrinėjimas	Namai etninėje kultūroje
			Tautinio kostiumo aktualumas, pritaikymas	Tautinis kostiumas
		Muzika	Lietuvių liaudies dainos	Kalendoriniai papročiai
		Technologijos	Lietuvių liaudies amatai	Tradiciniai amatai